Aldring og helse
Nasjonalt senter

Studieplan

Høyere yrkesfaglig utdanning. Nivå 5.1

Personsentrert omsorg

Emnet personsentrert omsorg har et omfang på 10 studiepoeng. Den kan gjennomføres som en frittstående emnet eller inngå som et obligatorisk emne i fagskolegraden *Demens og psykisk helse hos eldre*.

Introduksjon

Personsentrert omsorg er en omsorgsfilosofi og bygger på Kitwoods teori om VIPS rammeverket som vektlegger bruk av et tydelig verdigrunnlag, individuell tilnærming, forståelse av personens perspektiv og et tilrettelagt sosialt miljø. Anbefalinger om personsentrert omsorg er nedfelt i nasjonale planer og retningslinjer innen demensomsorgen (Demensretningslinjen 2017 og Demensplan 2025), men passer godt som verdigrunnlag også i andre deler av eldreomsorgen. Emnet skal gjøre studenten i stand til å gi personsentrert omsorg i praksis gjennom bruk av et tydelig verdigrunnlag, individuell tilnærming, forståelse av personens perspektiv og et tilrettelagt sosialt miljø i råd med VIPS-rammeverket. Det blir vektlagt betydningen av en god relasjon, tilpasset kommunikasjon og samhandling. Studenten skal gjennom utdanningen utvikle sin personlige og faglige kompetanse slik at de kan identifisere, planlegge, utføre og evaluere personsentrert omsorg til eldre.

Emnet gjennomføres over 10 – 15 uker og organiseres som følger:

- Digitalt oppstartsmøte à 2 timer
- Tre digitale/fysiske samlingsdager
- Egeninnsats og veiledning
- Tre studiekrav

Innhold

a) Personsentrert omsorg som verdigrunnlag

- Personhood (personverd)
- Den utvidede modell; personens livshistorie, livsstil, preferanser og personlighet, sosiale relasjoner, funksjonsnivå og helsetilstand

- Grunnleggende psykologiske behov; trøst, tilknytning, inklusjon, beskjeftigelse og identitet
- Destruktiv samhandling og positivt personarbeid
- Pasientens opplevelse
- Kartlegging av ernæringsstatus- og tiltak i et personsentrert perspektiv

b) **Metoder for implementering og utvikling av personsentrert omsorg**

- VIPS - teoretisk rammeverk og VIPS praksismodell
- PORT (Persons Observation Reflection Tool)

Læringsutbytte

Læringsutbyttet for utdanningsmodulen deles inn i områdene kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse. Læringsutbyttebeskrivelsene tilsvarer nivå 5.1 i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR).

KUNNSKAP
Studenten • har kunnskap om personsentrert omsorg som verdigrunnlag og aktuelle verktøy og modeller for å fremme personsentrert omsorg i praksis • har kunnskap om kommunikasjon som fremmer tillit og en god relasjon mellom helsearbeideren og den eldre pasienten og pårørende, samt hvordan en slik relasjon bygges og opprettholdes • har kunnskap om hvordan personsentrert omsorg kan bidra til å verdsette den eldre sine følelser og rettigheter, og påse at den eldre og pårørende blir behandlet faglig forsvarlig • har innsikt i nasjonale anbefalinger for personer med demens og eldre med psykisk sykdom • har kunnskap om hvordan ernæring og kartlegging av ernæringsstatus kan inngå som en del av personsentrert omsorg til eldre
FERDIGHETER

Studenten

- kan anvende kunnskap om personsentrert omsorg og bruker PORT observasjons og refleksjonsverktøy for å identifisere behov hos pasienten
- kan anvende PORT, og bruker resultatet fra observasjonen til refleksjon med kollegaer
- kan anvende VIPS-rammeverket i kommunikasjonen og samarbeidet med kollegaer
- kan kartlegge ernæringsstatus og identifisere den eldres ressurser og behov knyttet til mat og måltider for å fremme personsentrert omsorg

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- har forståelse for verdigrunnlaget i personsentrert omsorg og kan aktivt fremme dette på egen arbeidsplass
- har utviklet en etisk grunnholdning som kommer til uttrykk gjennom positivt personarbeid
- kan samarbeide, reflektere og søke veiledning fra kollegaer og pårørende
- har utviklet en etisk grunnholdning som kommer til uttrykk ved at brukermedvirkning og personens integritet ivaretas
- kan bidra til personsentrert ernæringsoppfølging i samarbeid med den eldre, pårørende og andre fagpersoner

Læringsformer

- Studiekrav
- Ferdighetstrening
- Forelesning
- Gruppearbeid
- Refleksjon
- Samarbeid med yrkesfeltet
- Veiledning

Aldring og helse
Nasjonalt senter

Vurdering

Læringsutbyttebeskrivelsene for modulen og gjennomføringen av bestemte studiekrav danner grunnlag for vurderingen. Det gis en sluttvurdering i emnet med bestått/ikke bestått.

Studiekrav

Studiekrav	Form
Studiekrav 2.1 Hvem er jeg? Kjennskap til pasient	Skriftlig oppgave, lydfil eller muntlig
Studiekrav 2.2 Ernæringskartlegging og vurdering av munnhelse, samt tiltak i et personsentrert perspektiv	Skriftlig oppgave, lydfil eller muntlig
Studiekrav 2.3 PORT observasjon og refleksjon	Skriftlig oppgave, lydfil eller muntlig